



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

V. Practicæ Resolutiones circa præfata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

contingat; non est tamen necesse, expectare ictum, sed potest etiam aliquando præueniri. Secundò, debet se cum minore lesione non potuisse defendere. Tertio, ne cum graui culpa defensus fiat, quæ in aggressionem transeat. Quarto denique, si periculum, quod ex insidiis imminet, tale sit, vt nisi præueniatur insidiator, occisurus sit eum, cui parantur insidiæ, probabile est, præueniri posse, si nullum aliud sit viræ defendendæ remedium.

93. *Adulter caute commisit adulterium, & diligentiam adhibuit, ne vir adulterium dignoscere posset: casu tamen contigit ob id uxorem à viro occidi.* Adulter equidem non est irregularis. Imò nec si ipsemet virum occidat, ad sui defensionem, cum aliter absque proprio periculo fugere non possit.

94. *Incurritur hæc irregularitas, quia moderatio non seruatur: ergo, num dicendum sit homicidium voluntarium? Minime; sed aut casuale, si directe volitum non sit; aut necessarium, cum pugne calore, vt se defendat, directe aduersarij mortem intenderet.*

95. *An dispensabilis? Ita planè, imò comprehenditur sub Episcopi potestate post Tridentinum, si occultum homicidium sit.*

96. *Fit homicidium in bonorum temporalium defensionem.* Si debitæ conditiones seruentur, irregularitatem non incurrit ex probabiliori sententia affirmo, etiam post ius nouum Clementinæ.

97. *Accidit mors in proximi defensione.* Si adfit obligatio ad eam faciendam defensionem, certum est irregularitatem minime incurri; quia actio laudabilis, imò obligatoria pœna non flagellatur, sed præmio afficitur. Imò probabilius idem assero, si defensus præcepta non sit modo liceat, & sit honesta; quia licitas omnino actiones ortas ex charitate pœna tanta non sequitur. Admonuerim tamen in casibus occurrentibus peti dispensationem, ob dubium de moratione non adhibita.

CAPVT V.

Praxis circa materiam de Irregularitate ex Societatis IESV Doctoribus.

98. **D**atur ne materia paruitas in casibus, quibus irregularitas incurritur? Affirmat Henriquez lib. 14. c. 12. n. 7. M m v.g.

§. I.
De irregularitate ex defectu. Henriquez.

v. g. Clericus dicit reo, vt alterum gradum scandat scala. Alii omninò excusant, quia non cooperatur vt iustitiæ minister.

99. *Inter irregularitates ex defectu, irregularitas Bigamia enumeratur: incurritur ne à laico contrahente bus inualidè, vel à contrahente secundum matrimonium fictè, aut cum uxore, vel à contrahente secundum matrimonium inualidè ob alium defectum?* Profectò nullo ex iure clarè deducitur incurri hic in casibus irregularitatem. *Coninch. disput. 18. dubitat. 11. num. 101.*

Conin.

100. *Ducit quis foeminam à se ipso defloratam: incurrit irregularitatem?* Non; quia neuter diuidit verè carnem suam, aut interpretatiuè. *Turr. de cens. lib. 9. d. 70. d. 2.*

Turr.

101. *Vxor Petri vi ab alio cognita est, Petrus autem postea cognouit: an irregularitatem incurrerit?* Ita quidem Sanctus auctore tom. 2. de Matr. lib. 7. d. 84. n. 5. quia licet vis illa à culpa excuset vxorem, at non relinquit matrimonium aptum ad coniunctionem Christi cum Ecclesia significandam. Ac *Prepositus in 3. p. q. 5. dub. 7. n. 135.* existimat probabile, non incurrere; quia Canones requirunt, quod vxor commiserit adulterium, à quo vis excusauit.

Sanch.

Præp.

102. *Quid si vis cognouerit vxorem post adulterium formale etiam occultum?* Bigamiæ incurret irregularitatem, ex c. p. cuius, & c. si laici. Ita *Sanchez tom. 2. de Matr. lib. 7. d. 84. n. 5.* Scio *Prepositum dub. 7. n. 133.* contrarium asseruisse. *Infirmus erat maritus adulterij.* Etiam incurrit; quia irregularitas ex defectu, etiam ignoranter contrahitur. *Maritus censuris compulsus vxorem adulteram cognouit.* Irregularis est ex bigamia.

Sanch.

Præp.

Auila.

103. *Scio, irregularitatem ex defectu natalium contrahunt nascentes ex fornicatione, stupro, adulterio, sacrilegio: rogatum, an expositi irregulares sint?* Negat *Turrianus lib. 9. d. 70. dub. 1.* quia hi pro legitimis reputandi, nec vllò iure illegitimi decernuntur. Porro parentes filios legitimos pauperum compulsi saepe exponunt.

Turr.

104. *Natus quis est ex parentibus legitimè coniugatis, sed conceptus fuit dum matrimonium impedimento dirimente laborabant: num irregularis?* Asserit *Prepositus de cens. lib. 9. c. 10. n. 19.* illegitimum. Sed *Sanchez de Matr. tom. 2. lib. 8. d. 7. n. 19.* irregularem negat; quia legitimus nascitur post contractum legitimè matrimonium.

Præp.

Sanch.

105. *Nascitur filius ex matrimonio inualido (propter aliquod occultum impedimentum,) sed bona fide contracto (saltem cum bonis in facie Ecclesia: irregularis ne?* Porro *Suarez apud Bonacina*

Suar.

nam de cens. d. 7. q. 2. part. 3. num. 3. ne irregularis sit, requirit bonam fidem in utroque parente. Alij ab irregularitate liberant, dummodo utriusque parenti non esset notum impedimentum.

106. Illegitimus absque dispensatione promovetur, postea parentes matrimonium ineunt: potest ne susceptos Ordines exercere, & novos suscipere? Potest; quia per susceptionem illam Ordinum non incurrit novam irregularitatem, sed suspensionem tantum ab illorum exercitio; quæ tollitur sublata irregularitate per parentum matrimonium: sicut tollitur suspensio orta ex promotione ante ætatem adveniente ætate. *Reginaldus tom. 2. lib. 30. tractat. 2. cap. 7. Regina num. 72.*

107. Quis aures non habens, crinibus operit defectum: irregularis ne? Non; quia occulta deformitas. *Cominch disp. 18. Conia. lib. 13. num. 108.*

108. Habet quis utrumque oculum integrum, sed caret visu dextri, aut sinistri: an irregularis? Non si bene videat dextro, ita ut sine notabili conversione possit Canon legere, ad quod etiam Missalis iuvare poterit aptatio. *Auila part. 7. Auil. d. 3. dub. 1.*

109. Irregularis ne habens sex digitos in manu coniunctis? Non, dummodo non habeat in usu manus impedimentum, & Episcopi iudicio admodum deformis non esset. *Henriquez Henriquez lib. 14. c. 8. n. 3.*

110. Ad quemnam spectat huius irregularitatis cognitio? Clericorum pertinet ad Episcopum. Regularium ad suum Prælatum. *Auila p. 7. d. 3. dub. 2.* auctores; quia hoc magis spectat ad iurisdictionem, quam ad ordinem Episcopi: iurisdictionis autem in Regulares penes Prælatum est. At *Episcopus ne debet iudicium Prælati huiusce admittere?* Potest planè respue- *Suar. d. 51. sect. 3. n. 16.*

111. Curiales, & publicis functionibus occupati irregulares sunt ex defectu liberationis: rogo, an Officiales Episcoporum, & Consiliarij Principum cum illis sint annumerandi? Excipiuntur hi ab illa generalitate: (Curiales quicumque Curie seculari obligati sunt in ministerio alicuius publici officij siue in perpetuum, siue ad tempus, siue ex iuramento, siue ex pacto, siue ex stipendio. Ex c. 1. 2. & 3. dist. 15.) siue ex expressa concessione Pontificis, siue ex præscripta consuetudine. Administratores rerum Ecclesiasticorum, & rerum piarum etiam exemptos puta. *Gaspar Hurtado de irregul. d. 2. Henr. diff. 18. n. 60.*

§.2. 112. *An irregularitas ex delicto possit ob culpam venialem contrahi?* Docet *Suarus tom. 5. d. 40. sect. 3. n. 17.* nec Pontificem Summum posse ob solam culpam venialem imponere irregularitatem ex regularis poenam grauiissimam; quia poena debet esse delicto proportionata. Contestatur *Vasquez 1.2. d. 158. c. 1.*

Suar. 113. *Contrahitur ne irregularitas per haeresim etiam venialem?* Afferit *Turrianus lib. 9. d. 62. dub. 7.* At *Reginaldus tom. 2. lib. 30. tract. 2. c. 5. n. 193.* probabilem iudicat sententiam afferentium iura *c. ad abolendam, c. saluberrimum,* de haeretico publico esse intelligenda.

114. *Irregularis ne suspectus de haeresi?* Si suspicio ortus ex eo quod fauent haeticis, tunc irregulares erunt, quando formaliter fautores sunt, id est, haeticum fouent praecipue ob haeresim. *Coninch. d. 18. dub. 7. n. 51. concl. 2.* Si autem suspicio ex alio crimine oriatur, tunc suspecti non erunt irregulares propter suspicionem, sed solum propter infamiam, quae si auferatur, & suspicio purgetur, irregularitas tollitur. *Obstat, quod quis de haeresi suspectus de vehementi cogatur abire?* Non quia in iure irregularitas haeticis imponitur non autem de haeresi suspectis. *Saa v. Haeresis n. 5.*

115. *Incurrit ne irregularitatem Apostata fide abnegans fidem, vel sponte, vel timore ductus?* Afferit *Sanchez, Summ. tom. 1. lib. 2. cap. 25. num. 6.* sed negat *Filliucius tom. 1. tract. 20. cap. 9. num. 230.* Si crimen occultum; quia talis irregularitas cum non sit peculiariter in aliquo Canone Apostatis infligita, incurritur ob solam infamiam, quae quidem in occultis apostasia cessat.

116. *Incurrit ne filius Catholici, qui post illum natum in haeresim incidit, & brachio seculari poenitens est traditus?* In Regione nostra incurrit ratione infamiae; quae quidem quum in haeticorum plagis non adsit, ibi non fiet irregularis. *Argo, an hic incurrat irregularitatem latam contra filios haeticorum in c. statutum?* Affirmat *Auila p. 7. d. 4. dub. 7.* Negat *Hurtado d. 2. diff. 3. n. 8.*

117. *Scio non incurrere filios Sarracenorum, Paganorum, Iudeorum ab infantia baptizatos; quia non sunt filij haeticorum: rogo, si Neophyti sint, hoc est, in adulta etate conuersi, & baptizati, sint ne irregulares?* Sunt planè, sed non perpetuo. Quanto tempore durat haec irregularitas? Porro *Filliucius tom. 1. tract. 20. c. 9. n. 240.* arbitrio Episcopi remittit; quia iura certum tempus non praescribunt. Notat autem *Hurtado d. 2. diff. 19. n. 61.* post decem annos à Baptismo Neophytos non esse amplius irregulares.

Filliuc. *Hurt.*

118. Mala Ordinum susceptione dixisti irregularitatem incurrere: exponas precor, quinam irregulares ex hoc capite habeantur? Non quidem Latinus Episcopo ordinetur à Græco: vel contra. Nec si quis ordinetur à schismatico; vel ab eo qui renunciauit Episcopatu, quoad dignitatem. Nec si quis ordinetur ante ætatem legitimam, aut absque dimissoriis, aut non seruatis interstitiis, per saltum, extra tempora, cum irregularitate, vel aliqua censura. Sed solum si ordinetur furtiuè, id est, non examinatus. Et si durante matrimonio etiam non consummato, sacros Ordines suscipere præsumpsit. Omnia ex Turriano de cens. lib. 9. d. 61. dub. 3. Præposito in 3. p. q. 5. dub. 5. n. 28. Fillucio tom. 1. tract. 20. cap. 8. n. 190. & Hurtado l. 2. diffi. 1. num. 9.

Turr.
Filliuc.
Hurt.

119. Quinam sit irregularis ex malo Ordinum exercitio? Qui præsumit solemniter baptizare absque Ordine requisito, & sine Sacerdotali Ordine Missam celebrat. Si simplex Sacerdos Confirmationis, vel Ordinis Sacramentum conferre præsumat, vel alia Sacramenta sine Ordine requisito ministrat. Incurrit ne hanc irregularitatem laicus predictos actus exercens? Non; quia textus loquitur solum de Clericis, & lex penalitatis non debet extendi. Henriquez lib. 2. c. 29. §. 1.

Henriq.

120. Incurrit irregularitatem Sacerdos excommunicatus Confessiones excipiens, aut Eucharistiam ministrans etiam si non celebret? Incurrit; quia exercet actum Ordinis, & violat censuram, per quam ministrare Sacramenta prohibetur. Auila l. 1. §. 2. dub. 2.

Auila.

121. Excommunicatus quis dicens dum Horas recitat, Dominus vobiscum, incurrit ne irregularitatem? Negat Gaspar Hurtado de excom. diffi. 2. n. 3. contra Suares de cens. d. 12. §. 2. n. 13. quia peccaret solum venialiter ex leui materia, quæ non est obnoxia grauissimæ pœnæ.

Hurt.

122. Incurritur ne irregularitas ex Simonia occulta in Ordine? Nullus Textus id exprimit; caput enim Inquisitionis, de accusat. inducit suspensionem, non irregularitatem. Auila addit part. 7. d. 4. dub. 7. concl. 1. Simoniam in Beneficio etiam si sit publica, non incurrere. An à Clerico Sodomia occulto incurrat? Non; quia cessat infamiae causa. Valentia tom. 4. disput. 7. quæst. 19. part. 3. §. 5. Profecto Auila citatus asserit generaliter omnem irregularitatem ex infamia non contrahi, nisi crimen sit publicum, homicidium si excipias.

Auila.

Valent.

Auila.

§. 3.

De irregularita

te ex homicidio.

123. Dixisti incurri irregularitatem ex homicidio voluntario: quale homicidium voluntarium habendum? Non quod

te ex homicidio.

fit in defensionem. Imo quando in defensione moderamen exceditur, incurritur solum irregularitas in homicidio casuali, *Hurtado* auctore *de irreg. d. 2. diff. 20. num. 66.* Itaque ad homicidium voluntarium requiritur voluntas expressa ipsius homicidij; & vulnerans cum expressa intentione non occidendi, vel nihil de occasione cogitans, non dicitur voluntarius homicida: licet homicidium in hoc casu fit in causa voluntarium. Sic *Turrianus de cens. lib. 9. d. 63. dub. 1. et Vasquez.*

Hurt.

Turr.
Vasq.

Suar.

Prap.

124. *Incurrit ne mandans ministro verberare: si ex ministerij excessu verberibus affectus moriatur?* *Suar. de cens. d. 4. sect. 2. num. 3.* sententia fit irregularis; quia semper cogitur debet mortem sequi verbera posse, si non ex ministri malitia saltem ex alio casu. At sententia *Prapostiti in 3. part. quest. 1. dub. 10. num. 78.* non fit; quia si diligentiam adhibuit, reus homicidij non est; ius autem *c. vi. de homic. in 6.* loquitur de mandante verberationem, de qua homicidium secutum potuit prauideri.

Auila.

Hurtad.

Prap.

Less.

125. *Mandans homicidium, si ante secutum effectum mandatum reuocauit: fit ne irregularis?* Non; quia cum mandantius in gratiam mandantis agat, si post reuocatum mandatum, adhuc perpetret homicidium: non in mandantis gratiam, sed ex proprio arbitrio delinquit. *Auila. part. 7. d. 6. sect. 2. dub. 4.* Scio *Gasparem Hurtado de irreg. d. 2. diff. 6. num. 24.* contrarium asseruisse.

126. *An consulenti homicidium, satis sit etiam reuocare consilium ante effectum secutum?* Porro *Prapostitus dub. 8. num. 63. & 64.* nullam disparitatem agnoscit inter mandantem, & consulentem: ideoque asserit, sufficere, reuocare consilium sicut & mandatum, *Lessius lib. 2. cap. 13. dub. 3. num. 17.* probabilem hanc sententiam existimauit. Hinc assero cum *Herriguez lib. 14. cap. 16. n. 5.* reuocantem abortus consilium, ad irregularitatem excusari.

Hurtad.

127. *Dixisti, praeberent arma alicui, ut alium occidat, secuto effectu, fieri irregularem ob homicidium voluntarium: reus an fiat irregularis, qui dat petenti, quem scit, aut coniectat petere ad occidendum?* Docet *Gaspas Hurtado de irreg. d. 2. diff. 8. num. 32.* coniectantem, vel etiam scientem arma ad homicidium peti, non fieri irregularem; quia arma, quae dat, promiscuo sunt vsui; unde non videtur homicidium adiuuare, sed ad summum scandalum exponere.

Suar.

128. *An fiant irregulares, qui militibus dant, vendunt, aut mutuunt arma determinate ad occidendum in bello iusto?* *Suar.*

ius asseruit apud Turrianum lib. 9. d. 68. dub. 1. sed Auila p. 7. Auila. 61. sect. 3. num. 2. negauit; quia si non fit irregularis Princeps imperans iustum bellum, multo minus fieri debet vendens arma.

129. Quidnam in bello iniusto? an ex vnico vnus militis homicidio omnes fiant irregulares? Coninch. de sacr. d. 18. dub. 10. Conin. num. 48. docet, non omnes milites eiusdem exercitus fieri irregulares, quod vnus illorum occidat; sed quinquaginta vel centum viciniore; quia hi occidentem videre, & animare poterunt. At Gaspar Hurtado d. 2. diff. 6. num. 21. putat omnes milites fieri irregulares vnico homicidio illo; quia omnes inuicem excitantur, & vt vna totalis causa concurrunt. Hurt.

130. Rogo, an in bello iusto incitans quis militem ad aliquem determinate occidendum, irregularis fiat? Non, si propriis manibus non concurrat ad caedem; quia nullo iure talis irregularitas exprimitur. Vnde colligo, absque irregularitatis metu suadere Sacerdotes posse milites ad strenue pugnandum in bello iusto, quamuis excitemus hisce suasionibus eos ad hostium caedes. Hurtado de Mend. 2. 2. tom. 2. d. 169. sect. 2. §. 137. Mead.

131. Quis non impedit homicidium, quod ex iustitia impeditur tenetur, an fiat irregularis? Vasquez in manuscripto de vreg. negat, subscribente Praposto; quia non impediens homicidium, non influit positue in illud, quod quidem requiritur ad irregularitatem. Valsq. Prap.

132. Vt per homicidium casuale incurrat irregularitas, requiritur ne negligentia mortalis? Ita plane. Vnde asserit Reginaldus tom. 1. lib. 30. tract. 2. cap. 9. num. 102. quotiescunque datur opera rei siue licitae siue illicitae, adhibetur tamen prudens diligentia, ne homicidium sequatur, irregularitatem non incurri, v. gr. vertens diligenter infirmum in eodem lecto, vel delecto ad lectum transferens, vel cibum porrigens, si moriatur aegrotus, non fit irregularis. Regin.

133. Adulter prudenter se gerit circa crimen, attamen adultera a viro est interfecta: incurrit ne? Non; quia cum adhibetur prudens cautela, homicidium non est plene voluntarium. Filliuc. tom. 1. tract. 20. cap. 3. num. 80. & Coninch. d. 18. dub. 9. num. 80. Filliuc. Conin.

134. Scio, Clericum in sacris Chirurgiam exercentem irregularem fieri quoties ex eius incisione, vel adustione mors secuta: rogo ergo, in inciso vena no nne incisionis includatur? Non, quia non pertinet ad Chirurgum. Vnde si infirmus moriatur, Clerico venam incidente, non fit irregularis. Molina tom. 4. d. 75. n. 4. Scio Auil. p. 2. d. 6. sect. 1. dub. 10. contrarium docuisse. Auila. Molin.

Vasq. 135. Prohibetur ne Clericis in causa nos, de homic. c. 1. in extrema necessitate? Non, ex Vasquez apud Turrianum lib. 5. d. 64. dub. 2.

Molin. 136. Aperit Clericus apostema per emplastrum, iubet edere, vel incidere, sequitur mors: fit ne irregularis? Negat Molina tom. 4. c. 75. num. 4.

Suar. 137. Ipse absedit, vel cremavit, mors autem ex morbi gravitate secuta est. Irregularem docet Suarius d. 47. sect. 7. n. 1. Non irregularem Aula dub. 10. affirmat.

Præp. 138. Ex homicidio publico quinam sunt irregulares? Personæ publicæ quoque pacto concurrentes ad sententiam, vel executionem sententiæ, iudex, fiscalis, accusator, testes, advocatus, carnifex. Accusator verò excusatur, si protestationem adhibeat, se non intendere mortem accusati, dummodo accusatio illa sit de iniuria illata sibi, vel ei, qui censeri debet alter ipse, nempe patri, fratri, filio, vel stricto consanguineo, Ecclesiæ, Ecclesiasticis; vel ad vitandum graue damnum Reipublicæ, vel personæ innocentis, aliàs inevitabile. Præpositus dub. 3. n. 101. qui in hoc ultimo casu putat non requiri protestationem. Quid si protestatio ficto animo fiat? Excusari Henricus lib. 14. cap. 11. asseruit. Excusantur ne protestatione advocatus, & testes? Docet Præpositus dub. 13. num. 104. quoties protestatio iuuat accusatorem, iuuare etiam testes, & advocatum; ne facultas accusatoris frustretur, qui sine advocato & testibus nihil prodest.

Henricus. 139. Ad mortem damnatur accusator; an advocatus rei fiat irregularis, aut testes? Non; quia nec illius advocatio, nec horum testimonium non fuere directa mortis accusatoris causa. Suarius d. 47. sect. 4. num. 9.

Suar. 140. Quæritur, an irregularitatem ob homicidium publicum, incurrant personæ priuatae? Afferendum impostam esse tantum concurrentibus ad illud tanquam ministris iustitiæ. Turrianus lib. 9. d. 66. dub. 3. Hinc ad scrupulos ablegandos, plura elicio. Sacerdotes deducentes reum ad supplicium, hortantes ut scalam ascendat, & aliquo modo cooperantes ad accelerandam mortem, non incurrunt. Nec vendentes, aut accommodantes scalam, funes, ligna. Nec confessarius obligans poenitentem reum ad profitendum capitale delictum, si legitime interrogetur. Vel interrogatus à iudice, an teneatur occidendum, respondeat, teneri. Nec detegens malefactorem, vel clamans, adesse latronem, ut comprehendatur, si non gerit ut testis, vel accusator. Ex Turriano citato. Aula sect. 2. dub. 6. concl. 2. Molin. tom. 4. tract. 3. d. 74. num. 4. & aliis.

Turr. 141. Ex

141. Ex mutilatione contrahi irregularitatem dixisti: qua-
tu debeat esse mutilatio. Oculi, pedis, auris, membri virilis non
lectis testium, labiorum, barbæ, digiti etiam pollicis. Carri-
ginem auris qui resecat, irregularis ne? Non; quia ipsa non est
membrum, sed solum inferuit ad auris ornatum, & tutelam,
Auisa p. 7. d. 5. lect. 1. dub. 1. An qui femina mamillam abscin-
dit? Irregularis fit, Molin. auctore tom. 4. tract. 3. d. 69. n. 6.

§. 4.
De irre-
gulari-
tate ex
mutila-
tione.
Auisa.
Molin.

142. Consulens militationem contrahit ne irregularitatem?
Contrahit, sicut qui consulit homicidium. Molina d. 75. n. 3.
Quid si consulat, ad vitandum homicidium? Si illud ineuita-
bile aliàs, non est irregularis.

Molin.

143. Mutilat quis se ipsum spontè, digitum, vel digiti par-
tem ex indignatione, & impatientia resecat, ex quo nec ad cele-
brationem impedimentum, nec deformitas notabilis orta est: fit
ne irregularis? Ita planè ex c. qui partem in 6. dist. 55. Requiri-
tione in hoc casu facti notorietas. Negat Fernandez part. 2.
cap. 10. §. 7. Asserit Tannerus in 3. p. d. 6. q. 10. dub. 20. n. 188.

Fernad.
Tanner.

144. Mutilatur quis ab altero culpa sua, qua dedit operam
re illicita, v. gr. dedit causam rixæ, &c. incurrit ne? Ita planè,
etiam si membrum sit occultum, & vsum ordinis non impe-
diat. Molina tom. 4. tract. 4. d. 70. num. 18. Hæreo Præposito in 3.
part. quæst. 5. dub. 114. num. 117. asserenti non contrahere; quia
iura diligenter inspecta tantum de mutilante se ipsum lo-
quuntur. c. si quis 1. 2. & 3.

Molin.
Præp.

145. Scio, irregularitatem exercitium Ordinis iam susce-
pti impedire: an cum hæreticis dispensetur post abiuratio-
nem? Suarius ait d. 43. sect. 1. n. 6. posse Episcopos dispensare
quoad exercitium aliorum ordinum, non autem Sacerdotij.

§. 5.
De irre-
gulari-
tatis ef-
fectibus.
Suar.
Hurtad.

146. Absolvit irregularis illicite: an etiam inualidè? Asserit
Hurtado de irreg. d. 1. diff. 11. n. 19. quia irregularitas impe-
dit ordinum exercitium, quantum Ecclesia potest impedire.
Potest autem Ecclesia ita impedire, vt omnino irritet actum
Ordinis. Scio Doctore externum asseruisse probabiliter con-
trarius; quia sicut irregularis validè consecrat, ita etiam validè
absolvit. Moneo tamen, talem absolutionem posse inualidè ex-
hiberi ex defectu penitentis. Si peteret scièter absolutionem
ab eo, qui non licitè absolveret, nisi à bona fide excusaretur.

147. Quid quoad beneficiorum receptionem? Non potest ei
ferri beneficij collatio, ipso enim facto nulla est, quia bene-
ficium datur propter ordinum exercitium. Alij asserunt va-
lidam esse collationem; quia sicut validè retinet beneficium,
ita etiam validè potest noua recipere; cum in utroque casu
exercitium ordinum requiratur.

M m s. 148. Resqui

Handwritten notes:
...
...
...

- §. 6. 148. *Requiritur ne etas adulta ad irregularitatem ex delicto incurrendum? Ex Azpicio* respondeo requiri saltem decem annorum; quia cum peccatum mortale supponat, Ecclesia plenum omnino usum rationis exigit, & malitiam.
149. *Quanam per Baptismum irregularitates tollantur? Ex Gaspere Hurtado* assero omnes tolli, præter eam, quæ est defectu Sacramenti, id est Bigamia.
- Molin. 150. *An irregularitas ex homicidio iusto fit per Episcopum dispensabilis? Molina* negat probabilius, sed probabiliter contrarium defendi potest. In vtraque sententia potest Episcopus dispensare in irregularitate ex homicidio occulto, ut in suscepto Ordine ministret, quando magna necessitas urget, nec facilis est ad Papam recursus; quia tali in casu potest etiam in impedimentis Matrimonij dispensare, *Auila* auctore.
- Auila. 151. *Num possint Prælati Regulares dispensare in irregularitate quoad suos? Scio aliquos extra Societatem asserentes* posse dispensare eos in irregularitate ex defectu lenitatis. *Hi* affirmarim cum *Hurtado* contrarium esse probabilius; quia Tridentinum eis facultatem concedit tantum quoad irregularitates ex delicto.
- Hurt. 152. *An irregularitas ex defectu natalium, si occulta sit, subiaceat Episcopi dispensationi? Suarius* docet non subiaceret *Auila* contrarium asseruit. Illud affirmo, posse dispensare, ut Ordinem exerceat, quem talis bona fide suscepit. Imò fortasse etiam mala fide, uti existimat *Laymanus*.
- Suar. 153. *Tollitur hæc irregularitas absolutè per professionem religiosam non solum quoad Ordines, sed et quoad Prælaturas?* Sanchez tolli absolutè ait quoad Ordines, quoad Prælaturas autem posse Prælatos dispensare.
- Laym. Sanchez. 154. *Reincidunt autem illam professi, si postea à Religione eijciantur? Ex Sanchez* iudicio non reincidere: quod etiam probabile existimo de iis, qui post tria vota simplicia à nostra Societate IESU dimittuntur. Scio tamen contrarium esse probabilius; quia sic dimissi, (ut *Turrianus* docet) à votis absoluuntur, & fiunt merè sæculares.
- Turr. 155. *Potest ne Episcopus dispensare in irregularitate ex delicto, quod deductum fuit ad forum contentiosum, ibique iudicatum. Et punitum? Posse Sanchez* tenet; quia casus hic in exceptione Tridentini non videtur contineri.
- Sanch. 156. *An possit dispensare Episcopus in irregularitate orta ex Bigamia propria, vel interpretatiua? Propositus* existimat posse quoad interpretatiuam, quando est occulta. *Sanch.* docet etiam posse quoad propriam circa minores Ordines, & Beneficium

*quod defuit, ex quo singulas ortas sunt post
baptismum et perseverat.*

Beneficium simplex. Contrarium tamen tenendum, propter Cardinalium declarationem. Turrianus item asserit in similitudinaria Bigamia posse dispensare, si contraxit cum virgine. An in hac irregularitate ex Bigamia possint Pralati Regulares dispensare? In qualibet quidem posse cum suis ex Henriquez & Aila cenfeo.

157. Ecclesiasticus temporalem iurisdictionem habet & causas sanguinis alijs delegat: est ne irregularis? Negatiue Hurtado respondet: imò & si committat in particulari casum aliquem morte dignum. §.8. De irregularitate va-

158. Testis ne, qui precepto iudicis obligatus, vel graui metu coactus testimonium dixit, ex quo est mors alterius secuta, irregularis est? Probabiliter defendit Coninch irregularem non esse, contrarium tamen Hurtado asserit probabilius.

159. Dubitatur, an quis sit legitimus. Irregularis non est, auctore Coninch; quia præsumitur quilibet legitimus donec contrarium probetur.

160. Circa Bigamiam, rogo, an Clericus secularis sacris initiatus, si contraxit cum virgine sit irregularis? Suarez irregularem fieri docet: Hurtado: & alij affirmant Canones illos solum de Religiosis agere. Suar.

161. Procurauit quis abortum, sed dubitat, an foetus fuerat animatus: censendus ne irregularis? Affirmat Sanch. sed probabiliter cum Præposito cenfeo irregularitatem non contrahere; quia in dubio conditio melior abortum procurantis. Præp.

162. An in dubio facti censendus sit aliquis irregularis? Iudico ex Suario nullum, nisi in solo homicidio. Imo & hoc ipsum Suarius idem iudicat probabiliter posse abnegari. Dubito, num homicida motus sit meo consilio. Debes te gerere uti irregularis; sed si is neget, crede. Suar.

163. Non impediui homicidium, quod ex iustitia etiam tenebar impedire: an sim irregularis? Vasquez negat; quia nil posituum neci adieciisti. Attamen cum Coninch arbitror probabilius & receptius te esse irregularem; quia te subtrahendo ab eo, quod ex iustitia debebas, quasi in ipsam necem influxum exhibuisti. Præterea Hurtado excusat ab irregularitate eum, qui sciens mulierem à se corruptam procurare abortum, non impedit. Henriquez eum, qui à dato antè consilio abortus, conatur foeminam auocare, nec potest. Turrianus auctorem eum, qui sciens alios velle occidere propter iniuriam sibi illatam non contradicit. Hurt. Henric. Turri.

164. An irregularis, alicui dans consilium occidendi, duellandi ex eo, quo is occisus est, cui consilium dederat? Vasquez docet Vasq.

§ 56 *Moralis Theologiae Tract. IV. Censura,*
docet probabiliter irregularem non esse; contrarium probabilius Suarius defendit.

165. Dixisti, non esse irregularem eum, qui potuit se delere fugiendo, & non fecit, sed alterum occidit, quia non potuit sine nota gravi fugam inire: rogo, quid si sua culpa in eam necessitatem coniecisset? Tunc ex Suarij sententia assero proculdubio irregularem esse.

166. Defendit se adulter contra maritum inuasorem, & illum occidit, culpa sua se ingerens in eam necessitatem ut sic defendenda: irregularis ne? Negat Lessius, si occidit tamen cum inculpatae tutelae moderamine.

167. Dixisti in bello iniusto omnes milites fieri irregulares, etiamsi neminem sua manu occidant, uti Hurtado sentit: addenda ne aliqua limitatio? Adde quidem ex Coninch limitationem illam, nisi sint valde multi milites saltem supra centum, quia tunc non videntur omnes se mutuo posse animare ad occisionem. Adicit Præpositus etiam in bello iniusto non fieri irregulares qui propria manu occidunt ad propriam vitam defendendam cum moderatione inculpatae tutelae. Annulli denique existimat eum, qui pugnavit quidem, sed dubitas, an aliquem occiderit, aut mutilaverit irregularem non fieri.

168. Circa infamiam rogarum, num damnati ad irremediabilem sunt irregulares? Respondeo negatiue; quia nec infamia, nec irregularitas incurritur nisi in casibus à iure expressis, qualis non hic.

169. Occulta ne crimina inducunt irregularitatem ex infamia iuris? Cum Henriquez assero, nulla delicta quantumvis enormia sint, irregularitatem ex infamia iuris inducere, nisi notoria sint.

170. Ex infamia vero facti oritur ne irregularitas simpliciter dicta, & indelebilis nisi per dispensationem? Non; quia ipsa emendatio locum obtinet dispensationis. Vnde Layman, affirmat Sacerdotem publicum concubinarium, vel adulterum, post peractam poenitentiam, & vitæ emendationem publicam, interposito saltem aliquo temporis spatio, sine dispensatione posse celebrare.

171. Num irregularitas incurritur ob hæresim exteriorum minimè notoriam? Asserit Suarius incurri. At probabiliter Sanchez, contrarium affirmat. An Episcopus possit dispensare, si incurritur?

Posse Sanchez iudicat; quia licet in Bullam Cœnæ adempta sit Episcopis facultas absoluendi ab hæresi occulta: non tamen adempta est potestas super irregularitate ex ea contracta dispensandi.